
ZPRAVODAJ

Římskokatolické farnosti Brandýs nad Labem

ČÍSLO 9

ZÁŘÍ 2018

Úvodní slovo P. Josefa Hurta

Měsíc září je tradičně spojen se začátkem školního roku, se sv. Václavem, dožínkami a letos také se sv. Aloisem, patronem mládeže. Dnes již není tak znám a je dobře, že papež František vyhlásil rok sv. Aloise, kdy je možno putovat ke kostelům jemu zasvěceným a získat tak plnomocné odpustky. Kromě výročí spojených s jeho životem může být také patronem synody o mládeži, která proběhne letos ve Vatikánu. Jak by asi vypadala synoda o mládeži v naší farnosti nebo diecézi? Těším se, že se mládež podělí o své zážitky z letošních prázdnin a nabídne i nám starším inspiraci na cestě víry.

Ke školnímu roku také patří dětské bohoslužby. Rodiče i děti se už mohli seznámit s Markem Šmídem. Doufám, že postupně se podaří našemu zpravodaji oslovit katechetky Martu a Kláru, katechetu Pavla a vedoucí scholy Lenku. Snad se také podaří ohlédnout za službou varhanic a varhaníků a také zpě-

váků, kteří zásadně zvýrazňují liturgii v našich kostelích. Snad se také podaří uspořádat opravu varhan v brandýském kostele.

V neposlední řadě zvu k četbě textu papeže Františka o svatosti, který je dle mého názoru výborným klíčem k porozumění jeho pontifikátu. První část upozorňuje na pokušení na duchovní cestě. Vzhledem k blížícím se komunálním a senátním volbám doporučuji zamyšlení nad pohledem víry na politiku. Nelze strkat hlavu do písku a dělat, že se nás to netýká. Nedávno jsem četl rozhovor s politologem Romanem Jochem. Je prý skvělé, že nás papež burcuje ke svatosti, ale do politiky ať se nemíchá, protože prý i Jochovo dítě ví o politice víc než papež. Kolik je asi mezi zbožnými křesťany lidí s takovým přístupem. Pak si těžko můžeme stěžovat na poměry, když se staráme jen o sebe a svět politiky přenecháváme vlkům v rouše beránčím.

Oznámení

Dětská mše

Mše svatá pro děti bude 9.9. od 10.30 v Brandýse (navíc k pravidelné ranní mši v 8.30).

Biblický klub

Záříjová setkání biblického klubu pro všechny farníky se zájmem o duchovní četbu a trochu rozjímání se budou konat v úterý 11.9. a 25.9. od 19.15 na faře v Brandýse.

Výuka náboženství

Výuka náboženství začíná ve středu 19.9.2018 na faře v Brandýse.

Předškoláci, 1. a 2. třída: Každou středu od 16 do 17 h., vede Klára Pirklová. Kontakt: klara.pirklova@seznam.cz, tel: 605 734 985.

3. – 5. třída: Každou středu od 16 do 17 h., vede Marta Kupková. Kontakt: marta.kupkova@seznam.cz, tel: 777 027 040.

6. – 9. třída: Každou středu od 17 do 18 h., vede Pavel Jireš. Kontakt: pjires@gmail.com, tel: 734 144 010.

Příprava na první svaté přijímání

Na jaře 2019 proběhne příprava na první svaté přijímání pro děti, které jsou zralé k tomu, aby přistoupily k této svátosti. Rodiče, kteří by rádi své děti k přípravě přihlásili, ať kontaktují Martu Kupkovou, marta.kupkova@seznam.cz, tel: 777 027 040.

Program Národní Svatováclavské pouti

Čtvrtek 27. září

- 17.00 Svatováclavské duchovní zastavení na Václavském náměstí
- 19.30 Přivítání relikvie sv. Václava v Brandýse
- 20.00 Svatováclavský koncert a nešpory v bazilice sv. Václava

Pátek 28. září

- 7.00 Mše svatá na hrobě sv. Václava ve svatovítské katedrále v Praze
- 8.30 Mše svatá v kryptě sv. Kosmy a Damiána v bazilice sv. Václava
- 10.00 Poutní mše svatá na Mariánském náměstí ve Staré Boleslavi (hlavní celebrant: Mons. Jan Graubner, kazatel: Dominik kardinál Duka OP)
- 14.00 Modlitba za národ u Palladia země české v bazilice sv. Václava
- 18.00 Mše svatá ve svatovítské katedrále v Praze

Návrhy aktivit pro děti a mládež

1. **Setkávání chlapců.** Nabízíme možnost setkávání chlapců z naší farnosti ve věku cca. 9–14 let. Průběh setkávání by se přizpůsobil naladění skupinky. V návrhu na průběh setkání je sportovní aktivita, trochu her a povídání si o Pánu Bohu.
2. **Spolčo.** Rádi bychom zkusili pro dospívající ve věku cca. 14–18 let

nabídnout setkávání známé pod názvem "spolčo". Průběh setkávání by se přizpůsobil naladění skupinky. V návrhu na průběh setkání je trochu her, zpívání, povídání si o Pánu Bohu a společné aktivity.

Návrhy na nevhodnější den setkávání a četnost setkávání zasílejte prosím na e-mail marta.kupkova@seznam.cz, tel. 777 027 040. Předpokládám, že první setkání by vyšlo na říjen, v září rodiče řeší školní rozvrh dětí a kroužky.

Jubilejní rok sv. Aloise

Apoštolská penitenciárie na základě speciálního mandátu Svatého otce udělila možnost získání plnomocných odpustků pro jubilejní rok 450. výročí narození sv. Aloise Gonzagy, patrona mládeže, od 9. 3. 2018 do 9. 3. 2019 pro všechny chrámy jemu zasvěcené. V arcidiecézi pražské se to týká farního kostela v *Uhlířských Janovicích*.

Podmínkou pro získání odpustků je návštěva chrámu zasvěceného sv. Aloisovi s nábožnou účastí na posvátném obřadu a setrvání v duchovním rozjímání před obrazem sv. Aloise zakončeném Modlitbou Páně, Vyznáním víry a vzýváním Panny Marie, sv. Ignáce a sv. Aloise, za obvyklých podmínek (svátostné vyznání hříchů, svaté přijímání a modlitba na úmysl Svatého otce).

Liturgický kalendář

Pondělí 3. září

Památka sv. Řehoře Velikého

Sobota 8. září

Svátek Narození Panny Marie

Čtvrtek 13. září

Památka sv. Jana Zlatoústého

Pátek 14. září

Svátek Povýšení svatého kříže

Sobota 15. září

Památka Panny Marie Bolestné

Pátek 21. září

Svátek sv. Matouše

Středa 26. září

Památka sv. Kosmy a Damiána

Čtvrtek 27. září

Památka sv. Vincence z Paula

Pátek 28. září

Slavnost sv. Václava

Sobota 29. září

Svátek sv. Michaela, Gabriela a Rafaela

Farní charita stále pomáhá

Peněžní příjmy Farní charity (FCH) pocházejí pouze ze Tříkrálové sbírky. Její letošní výtěžek byl 73 315 Kč, z nichž 60 %, tedy 43 989 Kč, je příjem FCH. Tato částka bude rozdělena na dvě části: První část ve výši 21 994 Kč bude použita na nákup postelí a skříní do Azylového domu sv. Gerarda pro matky s dětmi. Druhá část ve výši 21 995 Kč je k dispozici pro vybrané sociální projekty podobně jako loni (např. Školní krabička, nákup vánočních dárků pro lidi bez do-

movy apod.). Dále nabízíme pomoc potřebným dětem či rodinám a seniorům v lokalitách, kde se tyto peníze v rámci Tříkrálové sbírky 2018 vybíraly. Podněty k pomoci potřebným přijímáme stále během celého roku. Můžete je dávat na vědomí otci Josefovi nebo přijďte do kanceláře FCH v budově Azylového domu sv. Gerarda v ulici Na Prádle 192 v Brandýse nad Labem, nebo volejte na tel. 326 907 824. *Petr Krejčířek*

Hrušky

Začala jeseň. Už si zvykám na rytmus školského roku. Na desiatky drobných povinností, ktoré naplňajú deň od rána do večera. Mám ten zhon vlastne rada. Niečo nové v ňom vzniká. Deti sa učia nové veci. Ja urobím niečo nové v práci.

Spomínam si pri tom na horúce prázdninové dni. Nič som nemusela. Bola som s deťmi na dovolenke. Navarili mi. Deti tu mali plno zážitkov a nepotrebovali ma. Najmladšia spala. Sedela som pod stromom a nemala som žiadnu povinnosť. Mohla som robiť stovku vecí. Niečo z tej stovky, po ktorých som túžila cez školský rok, keď medzi povinnosťami nič nestíham. A ja som zrazu nevedela, čo s tým. Sedela som plná nepokoja, čo si vlastne vybrať.

Nakoniec som zostala sedieť. Sedieť a pozorovať ako sa deti hrajú, ako najmladšia spí, ako sa neďaleko pasú kozy, aké farby má zakvitnutá lúka, ako na hruške, pod ktorou som sedela, visia nezrelé plody. Pri mojej nepokojnej povahe nebolo jednoduché len tak zostať

sedieť. Dnes viem, že to bolo životne dôležité.

V tých horúcich letných dňoch viseli na strome nado mnou hrušky. V letnej horúčave sa ani nepohli. Celý deň nehybne viseli akoby sa nič nedialo. Lenže oni zreli. Pre naše oči neviditeľne rástli, naplňali sa sladkou šťavou, aby nám ju v jesennom zhone, keď sa sady naplnia zberačmi, mohli dávať. Hruška, ktoré nevydrží tú letnú nehybnosť, spadne zo stromu a tvrdá a kyslá zhnije bez úžitku.

A tak som trpezlivo sedela pod stromom. Deti sa hrali, večeru varil niekto iný a najmladšia stále spala.

Dnes viem, že som pod tým stromom sedela dobre. Jesenný zhon mi prináša potešenie. Tak ako sladká šťavnatá hruška, ktorú som dnes našla pod stromom. Cítim, že sme stvorení, aby sme zreli v nehybnosti: hrušky aj my.

A ak na najbližšom billboarde čítate niečo iné, tak mu určite neverte.

Katarina Holcová

Rozhovor s Markem Šmídem

Milý Marku, role se obrátily, první je poslední a poslední je první, a tak tedy dnes budu zpovídat já Tebe. Začneme jednoduchou a očekávanou otázkou — můžeš sám sebe představit naší farnosti, prosím?

Jmenuji se Marek Šmíd. Jsem katolík, manžel úžasné ženy a táta dvou skvělých kluků (Nikodém 8 a Dominik 6 let). Rád čtu, sportuji, vařím a chodím do kina. Pracuji jako docent na Katolické teologické fakultě UK v Praze, mojí odbornou specializací jsou církevní dějiny 20. století.

Často máš v Brandýse při mši promluvy pro děti. Proč Tě baví oslovovat právě ty nejmenší?

Baví mě práce s mládeží. Poměrně dlouho jsem učil na základní a střední škole. V mladých vidím perspektivu, pro sebe úkol pastorače. Jak ostatně můžeme sklízet tam, kde jsme nezaseli?

Kdo je pro Tebe Bůh?

Bůh je pro mě tím, kdo vzkřísil našeho Pána Ježíše Krista z mrtvých. Neumím se vyjádřit stručně, Bůh je láska, úkol, výzva, radost. Poněvadž jsem od něho hodně dostal, hodně se ode mne očekává.

Kde se Ti nejlépe hovoří s Bohem? Je to kostel? Odlehlé místo? V církvi? V rodině? V modlitbě?

V kostele. V tichu. Všude tam, kde uvádíš, jej cítím. Je tam se mnou.

Promýšlíš někdy životy svatých? Pokud ano, kdo je Tvým vzorem a jaké ide-

ály z jeho/jejího života naplňuješ v tom svém?

Nedávno jsem dočetl Životopisy svatých papeže Benedikta XVI. Pro jejich upřímné zapálení, hluboké znalosti i duchovní hloubku obdivuji jezuity, takže určitě jejich zakladatel Ignác z Loyoly.

Právě jsme vprostřed mariánského měsíce. Jak vnímáš roli matky Pána?

Panna Maria je ideálem ženy a matky. Vždy, když jsem se k ní utíkal, byl jsem vyslyšen a štědře obdarován.

Jsi ženatý — jak je tato svátost Tebou prožívána? Cítíš pomoc Boha v obtížných situacích, které život manželům přináší?

Zcela určitě. Bůh formuje naše manželství, v němž žijeme. Máme s manželkou oporu v sobě, kterou přesahuje Boží milost, která dělá naše těžkosti snazšími. I v manželství jsem dostal více, než dávám.

Jako Tvůj přítel vím, že přemýšlíš o jáhenském svěcení. Proč?

Vidím v tom úkol a cítím v tom Ježíšův hlas: „Proto jděte, získávejte učedníky ze všech národů, křtěte je ve jméno Otce i Syna i Ducha svatého“ (Matouš 28:19).

Co vše děláš proto, aby Tvá víra rostla a upevňovala se?

Čtu, modlím se, snažím se dodržovat Desatero, chodím pravidelně do kostela. Vše ostatní dělá ve mně On.

Na závěr si dovolím jednu františkánsko-dominikánskou otázku. Je pro Tebe důležitější narození Krista, nebo

jeho ukřižování? A jak danou událost vnitřně prožíváš?

Vidím to v neoddelitelné jednotě. Jak prohlásil svatý Pavel: „A jestliže Kristus nebyl vzkříšen, pak je naše zvěst

klamná, a klamná je i naše víra“ (1. Korintským 15:14). Cítím to tak i já.

Děkuji Ti za rozhovor.

Pavel Jireš

Není vroucnější prosby

První zprávu o duchovním zpěvu ve Staré Boleslavi zapsal do své svatováclavské legendy mantovský biskup Gumpold, v jehož podání svatý kníže Václav vyslechl před mučednickou smrtí noční zpěvy. V Kristiánově legendě se píše, jak budoucí mučedník toužil poslouchat a zpívat společné jitřní chvalozpěvy. Pro dalších pět století zmínky o zpěvu ve Staré Boleslavi mlčí. První doklad o zpěvu na místě mučednické smrti svatého Václava je až z doby Karla IV. Objevuje se ve zvláštních souvislostech.

Karel IV. navštívil Starou Boleslav poprvé jako dvaadvacetiletý markrabě roku 1338. Nevíme, zda z jara, nebo na prahu podzimu, byť druhá možnost je pravděpodobnější. Mučedniště svého patrona (sám byl křtěn jménem Václav) našel v ruinách. Nebylo tu ani kde přenocovat. S družinou proto pobýval na blízkém hrádku Toušeni, kde v noci přemítal o Ježíšových slovech zachycených v Matoušově evangeliu, která se čtou na den svatě Ludmily: „*Podobno jest království nebeské pokladu skrytému v poli...*“ Není třeba mnoho představivosti pro domněnku, že se Karel nočním přemítáním vracel v myslí do Staré Boleslavi záměrně metaforou o pokladu, kolem kterého všichni chodí, ale vědí o něm jen zasvěcení. Karel přemítal i o dalších

dvou biblických přírovnáních království nebeského k perle a k síti vhozené do vody. K ránu svůj výklad dokončil a v podobě tří přemítání, později ještě rozšířených, včlenil svůj toušeňský sen do vlastního životopisu v podobě tří zvláštních kapitol. Z následujících dob jsou ve Staré Boleslavi známy velkorysé stavební úpravy, které Karel IV. zahájil, a také Karlovo ustanovení – k tomu směřujeme – aby byla nad mučedništěm svatého Václava denně zpívána mše, a to po všechny budoucí časy. Ačkoli chybí přímý důkaz, je téměř jisté, že při svatováclavské mši tehdy zněla ve Staré Boleslavi také modlitba ke svatému Václavu. Nejspíše právě ta, jejíž slova zaznamenal Karlův kronikář Beneš Krabice z Weimile roku 1368:

Svatý Václave, vojvodo České země, kněže náš, pros za ny Boha, svatého Ducha! Kyrie eleison! Nebeské toť dvorstvo krásné, blaze tomu ktož tam pojde, život věčný, oheň jasný, svatého Ducha! Kyrie eleison! Pomoci tvé žádámy, smiluj se nad námi, utěš smutné, odžeň vše zlé, Svatý Václave! Kyrie eleison!

‘První nám známý zápis nápěvu (notace) těchto tří slok je o století pozdější v latinském graduálu z roku 1473. Ale nápěv sám zůstává v dórském modu, musí proto být naopak mnohem starší.

Také jazyk modlitby musel působit již v Karlově době starobyle. Některé odhady proto celý svatováclavský chorál datují až do hloubky 12. století. Když se později v nápěvu chorálu ustálilo frýgické (pro náš sluch přirozenější) znění, chorál už nikdy nezmlkl. Stal se součástí mší, slavností, obřadů, plnil úlohu i poslání hymny – sjednocoval, posiloval. Byl připomínán také v barokních zpěvnících, zněl na každých českých varhanách a v početných obměnách vrostl i do nové české hudební tvorby.

V čase velkého vzmachu české romantické opery otevíral svatováclavský chorál roku 1866 předehru k dramatické zpěvohře *Drahomíra*, kterou zkomponoval brandýský rodák Karel Šebor. V Prozatímním divadle se hrála devatenáctkrát. V dalších podobách chorál *Svatý Václave* vícenásobně ožil právě před stoletím v těžkém čase první světové války, kdy se k prastaré hudební památce obrátili hudební skladatelé Josef Suk *Meditací na Svatováclavský chorál*, původně kvartetní, později instrumentovanou, mladičkový Bohuslav Martinů v kantátě *Česká rapsodie* a Vítězslav Novák velkolepým rozvedením chorálu v opeře *Karlštejn* pro baryton, sbor, orchestr a varhany. V Sukově meditaci pak šířilo svatováclavský chorál po celé kulturní Evropě proslulé České kvarteto. Ke svatováclavskému miléniu, slavenému v roce 1929, směřoval vznik další řady hudebních děl, z nichž mnohá obsahovala připomínky, parafráze či přepracování starobylého chorálu. Nejrozměrnější skladbu komponoval Josef Bohuslav Foerster, spjatý s Novým Vestcem, v podobě celovečerní dramatické

kantáty *Svatý Václave* pro sóla, sbor a orchestr na slova Antonína Klášterského. Mohutný závěr s chorálem v přednesu dětským sborem zazněl (poprvé 26. a 28. září 1929) ve Smetanově síni Obecního domu v Praze za mimořádné pozornosti umělecké i společenské: nastudování vedl šéf opery Národního divadla dirigent Otakar Ostrčil s Českou filharmónií, se sbory Pražského Hlaholu a Křížkovského, se stočlenným dětským sborem a s předními sólisty.

Když v roce 1931 odléval zvonař Richard Herold v Chomutově soubor nových zvonů pro staroboleslavský chrám Nanebevzetí Panny Marie, myslel nejen na nápěv mariánské poutní písně, ale také na chorál *Svatý Václave*. Ještě jinak užil dávného nápěvu skladatel Otakar Jeremiáš na prahu druhé světové války ve *Fantasii na staročeské chorály* pro České noneto, později upravené pro varhany a orchestr. V čase druhé světové války se ke svatováclavskému chorálu vrátil Vítězslav Novák varhanním *Svatováclavským triptychem*, vzápětí rovněž instrumentovaným. Na Moravě v té temné době vkomponovali svatováclavský chorál do svých skladeb Rudolf Kubín i židovský skladatel Pavel Haas. V nejtěžších dobách se všichni obraceli ke svatému Václavu vždy s nejhlubší důvěrou. Vnitřní síla, povědomí hluboké tradice a duchovní účín chorálu proto souzněly s pocitem úzkosti i v novějších letech – ve *Středověké reminiscenci* skladatelky Jitky Snížkové a ve *Variacích na svatováclavský chorál* Petra Ebena.

V metafoře biblického podobenství bychom se tak snad mohli odvážit říci, že na poli české hudby se svatováclav-

ský chorál – také – podobá skrytému pokladu, perle i síti vhozené do vody: nepodléhá času, je jedinečný a oslovuje zasvěcené. Není vroucnější prosby o ochranu českého národa, není veleb-

nějšího zpěvu, který by v živé podobě posiloval naději po tak početná staletí. Nejen ve Staré Boleslavi.

Jan Králík

Modlitba zasvěcení Božímu milosrdenství

Bože, milosrdný Otče, který zjevuješ svou lásku ve svém synu Ježíši Kristu a vyléváš ji na nás v utěšiteli Duchu svatém, Tobě dnes svěřujeme osud světa i každého člověka. Skloň se k nám hříšným, uzdrav naši slabost, přemáhvej všechno zlo a dej všem obyvatelům země poznat Tvé milosrdenství, aby v Tobě, Trojjediný Bože, vždy nacházeli zdroj naděje. Věčný Otče, pro bolestné utrpení a zmrtvýchvstání Tvého syna buď milosrdný k nám i k celému světu. Amen.

Do vlasti pravé

Už kdepak léta!
ale měsíce a dny nám utíkají
k uzavření světa.
Na „druhý břeh“ nám zamávají
ti, kteří ještě v světě žijí,
jsou plni odvahy a síly.

Až přejdou přes trní a hloží,
kéž sejdem se spolu
na „Pravici“ Boží.

Doubravka Svobodová
23.3.2009

Pravidelný pořad bohoslužeb

Brandýs n. L., kostel Obrácení sv. Pavla	Út, St 18.00, Čt 9.00, Pá 18.00, Ne 8.30
Lázně Toušeň, kostel sv. Floriána	Ne 10.30
Svěmyslice, kostel sv. Prokopa	Ne 14.30
Zápy, kostel sv. Jakuba	1. sobota v měsíci 16.15
Mratín, kostel sv. Michala	2. sobota v měsíci 16.15
Sluhy, kostel sv. Vojtěcha	3. sobota v měsíci 16.15

Bohoslužby v okolních farnostech

St. Boleslav, sv. Václava	Po, St, So 9.00, Út, Pá 18.00, Ne 9.00, 18.00
Čelákovice, Nanebevzetí P. Marie	Ne 9.30
Mochov, sv. Bartoloměje	Ne 8.00 (mimo 1. neděli v měsíci)
Nehvizdy, sv. Václava	Ne 11.00 (mimo 1. neděli v měsíci)
Chvaly, sv. Ludmily	Út, Čt, Pá 18.30, St, So 8.30, Ne 8.30, 18.30
